

K A R A R

Cumhurbaşkanının 10.03.2023 tarihli ve 2023/121 sayılı kararı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçiminin yenilenmesine karar verilmiş olup, anılan karar Resmî Gazete'nin 10.03.2023 tarihli ve 32128 Mükerrer sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

Kurulumuzun 10.03.2023 tarihli ve 2023/90 sayılı kararıyla, birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin 14 Mayıs 2023 Pazar günü, Cumhurbaşkanlığı Seçiminin ikinci oylamaya kalması durumunda 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılmasına karar verilmiştir.

14 Mayıs 2023 Pazar günü birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde ikinci oylaması 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir 135 sayılı Genelge tasarı Kurulumuza sunulmuş olmakla, konu incelendi.

GEREK GÖRÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

135 sayılı Genelge ile; sandık kurullarının oluşumunun esas ve usullerinin tespit edilmesi, sandıkların konulacak yerlerin belirlenmesinde yapılacak işlemler, engelli seçmenlerin oy kullanmasını kolaylaştırmak amacıyla alınacak tedbirler, sandık kurulu başkan ve üyeleriyle bina sorumlularının görev, yetki ve sorumlulukları, sandık kurulu başkan ve üyeleri, bina sorumluları, güvenlik görevlileri ve ulaştırma işinde görevlendirilenlerin oy kullanma usul ve esasları düzenlenmiştir.

Kurulumuzca 14 Mayıs 2023 Pazar günü birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde ikinci oylaması 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde uygulanmak üzere 135 sayılı Genelge'nin yürürlüğe konulması uygun bulunmuştur.

S O N U Ç:

1- Seçimlerin düzen içinde ve dürüstlikle yönetilip, sonuçlandırılması ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla 14 Mayıs 2023 Pazar günü birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde ikinci oylaması 28 Mayıs 2023 günü yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçiminde "Sandık Kurullarının Oluşumu, Görev ve Yetkilerini Gösterir 135 Sayılı Genelge"nin kabulüne ve Genelge'nin bu Kararın eki sayılmasına,

2- Karar örneğinin ve eki Genelge'nin seçime katılabilecekleri tespit ve ilân edilen siyasi parti genel başkanlıklarına gönderilmesine,

3- Karar örneği ve eki Genelge'nin Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

4- Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bu Genelge'nin ihtiyaç miktarı kadar bastırılarak tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

5- Karar örneği ve eki Genelge'nin Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

6- Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne www.ysk.gov.tr adresinde ve Yüksek Seçim Kurulu kurumsal portalında yayımlanmasına,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

15.03.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan
Ahmet YENER

Başkanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Orhan USTA

Üye
Battal ÖZÜT

Üye
Talip BAKIR

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Mahmut AKGÜN

Üye
Feyzi EROĞLU

Üye
smail KALENDER

Üye
Ali ÇOPUR

**SANDIK KURULLARININ OLUŞUMU, GÖREV VE YETKİLERİNİ GÖSTEREN
135 SAYILI GENELGE**

Kapsam

MADDE 1- Bu Genelge; sandık kurullarının oluşumu ile görev ve yetkilerini, yapacakları işlemleri, oy verme şekli, ikâyet ve itirazlar ile ilgili esas ve usulleri kapsar.

Sandık kurullarının oluşumu

MADDE 2- Sandık kurulu ve seyyar sandık kurulu, bir başkan, altı asıl ve altı yedek üyeden oluşur ve asıl üyeleri ile toplanır (298/14-17, 21).

Sandık kurulu başkanının belirlenmesi

MADDE 3- İlçede görev yapan tüm kamu görevlilerinin (298 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinde sayılanlar hariç) listesi, mülki idare amiri tarafından yerleşim yeri adresleri esas alınarak suretiyle ilgili ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilir. İlçe seçim kurulu başkanlığı, bu kamu görevlileri arasında ihtiyaç duyulan sandık kurulu başkanlığı sayısının iki katı kamu görevlisini aday çekme suretiyle tespit eder ve bu kişiler arasında mani hali bulunmayanları sandık kurulu başkanlığı olarak belirler.

Sandık kurulu başkanının göreve gelmemesi halinde, kamu görevlileri arasında belirlenen üye, bu üyenin de bulunmaması durumunda en yakın üye kurula başkanlık eder. (298/22).

Sandık kurulu üyelikleri

MADDE 4- İlçe seçim kurulu başkanlığı, o seçim çevresinde seçime katılan ve ilçede teklifi bulunan siyasi partilerden, son milletvekili genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olan beş siyasi parti tarafından, seçim takvimi dikkate alınarak kendilerine tanınan beş günlük süre içinde bildirilen birer asıl ve birer yedek üye isimleri arasında sandık kurulu üyelerini tamamlar.

Bu yöntemle tespit edilen sandık kurulu üye sayısı beşten az oldu takdirde, eksik kalan üyelikler, aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerden, aldıkları oyların büyüklük sırasına göre aynı usulle tamamlanır.

Oylarda eşitlik halinde aday çekilir.

Buna rağmen beş asıl ve beş yedek üyenin tümü belirlenemedi takdirde, seçim çevresinde seçime katılan ve o ilçede teklifi bulunan diğer siyasi partiler arasında aday çekilir. Aday çekmedeki sıraya göre, eksik üyelik sayısı kadar aday çıkan siyasi partinin, aynı usulle bildireceği kişilerle sandık kurulu üyelikleri tamamlanır.

Sandık kuruluna üye bildirme hakkı olan bir parti; oluru olmadan başkanlığı bir parti üyesini sandık kurulu üyesi olarak gösteremez.

Başkanlığı bir siyasi parti üyesinden olur alınırken ilgili kişinin yazılı beyanı alınır ve ilçe seçim kuruluna listeye birlikte verilir.

İlçe seçim kurulu başkanlığı, sandık kurulunun kalan bir asıl ve bir yedek üyesini belirlemek için önce, 298 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca bildirilen listeden sandık kurulu başkanlığı olarak belirlenmeyenler arasında, ihtiyaç duyulan sandık kurulu üye sayısının iki katı kamu görevlisini aday çekme suretiyle tespit eder ve bu kişilerden mani hali bulunmayanları sandık kurulu asıl ve yedek üyesi olarak belirler.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Üyeliklerin bu şekilde doldurulması mümkün olmazsa, eksiklikler, ilçe seçim kurulu ba kanı tarafından, o çevrede bulunan ve sandık kurulunda görev verilmesinde sakınca olmayan kişiler arasından tamamlanır (298/23).

Sandık kurullarında görev alamayacaklar

MADDE 5- dare amirleri, zabıta amir ve memurları, Askeri Ceza Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yazılı (sivil memurlar dâhil) askeri ahıslar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve adaylar sandık kurullarına seçilemezler (298/26).

Sandık kurullarının tekkülüne karşı ikâyet ve itiraz

MADDE 6- Sandık kurullarının tekkiline dair ikâyet, siyasi parti üyelerinin ba ka bir siyasi parti tarafından oluru olmaksızın sandık kurulu üyesi olarak gösterilmesi de dahil ilçe seçim kurulu veya ba kanı tarafından yapılan i lemlerin düzeltilmesi için bu i lemlerin neticesinden itibaren bu kurullara veya ba kanlarına sözlü olarak veya dilekçeyle iki gün içinde (26-27 Nisan 2023 tarihleri arasında) 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 110'uncu maddesinde gösterilenler tarafından yapılır.

ikâyetin reddine dair kararlara karşı, 29 Nisan 2023 Cumartesi günü il seçim kuruluna itiraz olunur. İl seçim kurulu 30 Nisan 2023 Pazar günü kararını kesin olarak verir.

Bu ikâyetin yapılmaması olması sandık kurulunun tekkülüne karşı itiraza engel olmamakla birlikte, itirazın sandık kurulunun tekkülünden itibaren yukarıda belirtilen sürede yapılması şarttır (298/119).

Sandık kurullarının görev ve yetkileri

MADDE 7- Sandık kurullarının ba lıca görev ve yetkileri şunlardır:

a) Sandık çevresinde düzenin sağlanması, [Sandık çevresinde düzenin sağlanması sandık kurulu ba kanına, sandığın konulduğu bina, yapı ve bunların müteminatında (binanın bahçesi müteminata dahildir.) ise bina sorumlusuna aittir. Bina sorumlusunun bulunmadığı yerlerde ise bu yetki, en küçük numaralı sandık kurulu ba kanı tarafından görevlendirilen üye tarafından kullanılır (298/71-1, 82/1)].

b) İlçe seçim kurulunca belirlenen bina, yapı ve benzeri yerlerde, sandığın konulacağı yeri tayin etmek ve sokak başlarına bu yeri göze çaracak surette gösterici işaretleri koymak veya alımlı araçlar ile duyurmak(298/71-2),

c) Ceza infaz kurumlarında cezaevi idaresinin de görüşü alınarak ilçe seçim kurulu ba kanının gözetiminde sandığın konulacağı yeri belirlemek (298/85-A),

ç) Görev yaptığı sandığın seçmen listesinde kayıtlı olmayıp da, ba ka bir sandık seçmen listesinde kayıtlı olan sandık kurulu ba kan ve üyelerine, bina sorumlularına, görevli olan kolluk güçlerine ve ilçe seçim kurulu tarafından sandık kurulu üyelerini görev yerlerine ulaştırmak için görevlendirilen kişilere ilçe seçim kurulundan aldıkları belgelere istinaden oy kullandırmak, oy kullandıkları seçmen listesinin sonuna yazmak, imzalarını almak ve belgeleri ilçe seçim kuruluna teslim etmek,

d) Sandıktan çıkan zarfları, oy pusulalarını saymak, dökümlerini ve sonuçlarını tutanağa geçirmek,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

e) Hesaba katılan ve geçerli sayılan oy pusulaları, sandık kurulunca düzenlenen tutanaklar, sayım ve dökümde kullanılıp alt tarafı kurulca imza edilen sayım cetvelleri, hesaba katılmayan, geçerli sayılmayan veya itiraza uğrayan oy pusulaları ve hesaba katılmayan zarflar, tutanak defteri, kurulca mühürlü ve imzalı ayrı ayrı paketler halinde kurulun mührü ile mühürlendikten sonra, başkan ve üyeler tarafından imzalanıp bir torbaya konularak, kurulun başkanlığına ilçe seçim kuruluna, sandık kurulu başkanlığı ve siyasi partili üyeler arasından ad çekme ile seçilecek en az iki üye tarafından götürülüp teslimini sağlamak (Kurulun diğer üyeleri ile müdahil de isterlerse ve toplantı yeri varsa veya toplantı kendileri tarafından sağlamak suretiyle katılabilirler.) (298/107-1-2),

f) Oy verme işlemleri hakkında ileri sürülecek itiraz ve itirazları incelemek ve karara bağlamak, kararları tutanak defterine geçirerek altını imzalamak (298/71-3-4),

g) Sandık kurulu tutanak defteri ile gerekli diğer tutanakları düzenlemek ve altını imzalamak,

ç) Oyların sayım ve dökümü ile tutanakların düzenlenmesine ilişkin işlemler ve sandıkla ilgili kararları vermek,

h) Sandık kurullarının kararları, oyların sayımı ve dökümü ile tutanakların düzenlenmesine ilişkin işlemleri aleyhine yapılan itirazları ilçe seçim kuruluna göndermek (298/128-1),

ı) Kanunlarla ve Yüksek Seçim Kurulu genelge ve kararları ile verilen diğer görevleri yapmak (298/71-6).

Sandık kurulu başkanının öncelikle yapacağı işlemler

MADDE 8- Sandık kurulu başkanlığı; il ve ilçe merkezi dışında kalan köy, mahalle ve beldelerde oy verme gününden önceki Cuma günü ilçe seçim kurulu başkanlığından, il ve ilçe merkezlerinde ise, oy verme günü saat 05.00'te bina sorumlusu veya bina sorumlusu bulunmayan yerlerde ilçe seçim kurulu başkanlığından veya görevli geçici ilçe seçim kurulu başkanlığından aşağıda yazılı oy verme araçlarını kontrol ederek tutanakla teslim almak ve zamanında sandık yerinde bulundurmaya zorundadır (298/68).

Sandık kurulu başkanınca;

a) Görevli olduğu sandık için aşağıda yazılı mühürlü kese içine konulmuş numaralı sandık kurulu mührü ve iki adet "TERCİH" veya "EVET" yazılı mührü,

b) Kapalı oy verme yerine asılacak OR/96 (Örnek: 19) sayılı "Açıklama Levhası"nı,

c) Kapalı oy verme yerine asılacak OR/97 (Örnek: 20) sayılı "Uyarı Levhası"nı,

ç) Filigranlı kağıttan üretilmiş ve Yüksek Seçim Kurulu tarafından üstü numaralanıp mühürlenmiş birleşik oy pusulası paketini,

d) Filigranlı kağıttan üretilmiş ve ön yüzünün sol üst köşesinde Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu amblemi bulunan ve ilçe seçim kurulu başkanlığı mührünü taşıyan (SARI) renkli oy zarflarına ait paketi (298/78),

e) Oy sandıklarının önüne yapıştırılacak sandık numarasını gösterir levha,

f) İstampa, istampa mürekkebi, mühür mumu ve sicim ile sayfaları ilçe seçim kurulu başkanlığına mühürlenmiş tutanak defteri, sayım cetvelleri ve tutanak kâğıtları, tükenmez kalem,

g) Her sayfası ilçe seçim kurulu başkanlığı tarafından mühürlü ve sonu onaylı olan iki nüsha sandık seçmen listesi ve ceza infaz kurumlarında kurulan sandıklar için ise ilçe seçim kurulu başkanlığına her sayfası mühürlü ve sonu onaylı tutuklular ile taksirli suçlardan hükümlü seçmenlere ilişkin liste,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

) Sahiplerine verilememiş olan seçmen bilgi kâğıtları,

h) Sandık Kurullarının Oluşumu, Görev ve Yetkilerini Gösterir 135 sayılı Genelge,

i) Sandık kurulu başkan ve üyeleri ile bina sorumlularının, seçimin güvenliğini sağlamakla görevli kolluk güçlerinin ve ilçe seçim kurulu tarafından sandık kurulu başkan ve üyelerini görev yerine ulaştırmak için görevlendirilmiş kişilerin oy kullanma haklarının bulunduğu ana dair belgeler [OR/25, OR/26 (Örnek:142)] ve diğer gerekli araçlar (298/94),

i) Oy verme kabini ve oy sandığı,

j) İmza cetveli,

k) Görme engelliler için hazırlanan oy kullanma şablonu,

ilçe seçim kurulundan, bina sorumlusundan veya muhafaza edildiği yerden temin edilir.

Yukarıda sayılan araç ve gereçleri teslim alan sandık kurulu başkanı, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından daha önce kendisine adı bildirilen bina sorumlusu ile haberleşerek sandığın götürüleceği gün ve oy verme günü bina sorumlusundan binada hazır bulunmasını ister (298/74).

Bina sorumlularının görevleri

MADDE 9- a) İlçe seçim kurulunca belirlenen binaya getirilen oy sandıkları ile oy verme kabinlerini imza karışılı teslim almak ve bunların yerlerine yerleştirilmesinde sandık kuruluna yardım etmek,

b) Seçimde kullanılacak masa, sıra, sandalye gibi araç ve gereçleri temin etmek,

c) Oy verme günü oy vermenin başlama saatinde görev yerine gelmeyen sandık kurulu başkanını ilgili ilçe seçim kuruluna bildirmek,

ç) Oy verme süresince binadan ayrılmamak ve oy vermenin düzen içinde geçmesi için sandık kurulu başkanının isteklerini yerine getirmek,

d) Sandık kurullarının görevlerini tamamlayıp binayı terk ettikten sonra sandık çevresini kontrol etmek, varsa unutulmuş oy zarfı, oy pusulası gibi seçim kâğıtlarını paketleyip ilgili ilçe seçim kuruluna teslim etmek,

e) Oy verme günü binanın ısıtma, su, elektrik, iletişim gibi hizmetlerinin iyi durumda bulundurulması için gerekli önlemleri almak,

f) Sandık sonuç tutanağının onaylı bir suretinin bir hafta süre ile ilân yerinde asılı kalmasını sağlamak,

g) Sayım ve döküm işlemlerini izleyerek bu işlemler biter bitmez ulaşım için ilçe seçim kuruluna haber vermek,

) Sandık çevresinde ancak binada, 298 sayılı Kanun'da gösterilen yasaklara uyulmaması veya suç işlenmesi halinde kolluk güçlerini çağırarak (298/82).

Bina sorumlusu yardımcısının görevleri

MADDE 10- İlçe seçim kurulu başkanlıklandırınca oy verme günü saat 05.00'te teslim edilen malzeme torbalarının ilçe seçim kurulu başkanlıklandırınca temin edilen araçlarla sandık alanlarına getirerek, görev yerlerindeki sandık kurulu başkanlarına tutanak karışılı teslim etmek ve bina sorumlusunun verdiği diğer görevleri yapmak.

Sandık kurulunun andiçmesi

MADDE 11- Sandık kurulu başkan ve üyeleri, oy verme günü, göreve başlamadan önce, ilk iş olarak, sandık başında bulunanlar önünde birer birer aşağıdaki şekilde and içerek.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

"Hiçbir tesir altında kalmaksızın, hiç kimseden korkmadan, seçim sonuçlarının tam ve doğru olarak belirmesi için, görevimi kanuna göre, dosdoğru yapacağım, namusum, vicdanım ve bütün mukaddesatım üzerine and içerim." (298/70).

Ba kan veya üyelerden bir kısmının göreve gelmemesi (çoğunluklanması)

MADDE 12- Sandık başkanında, oy verme başlamadan önce veya oy verme sırasında, sandık kurulu üyelerinden biri veya birkaçı görevini yapmazsa, ceza hükümleri saklı kalmak üzere, yerine yedek üyelerden biri getirilir. Ancak, bu dahi mümkün olmaz ve kurul üyeleri sayısı (ba kan hariç) üçten azı düşerse bu konu tutanağa geçirilir ve eksiklikler, o seçim bölgesinde seçme yeterliliğine sahip, okur-yazar olanlar arasından başkanın seçeceği kimselerle tamamlanır (298/73).

Sandık kurulu başkanının görevi başkanın gelmemesi veya bırakıp gitmesi halinde, yerine kamu görevlileri arasından belirlenen üye, bu üyenin de bulunmaması durumunda en yakın üye kurula başkanlık eder. Aynı konuda uyuşmazlık çıkarsa resmi kimlik belgesindeki bilgi esas alınır. Doğum tarihlerinin de aynı olması durumunda ad çekilir.

Göreve gelmeyen veya bırakıp giden başkan yahut üyenin yerine görevlendirilen kişi, önceki başkan veya üye daha sonra gelse dahi görevini sürdürür.

Sandık kurulu başkan ve üç üyenin hazır bulunması halinde eksik üyeliklerin tamamlanması yoluna gidilmez.

Sandığın konulacağı yer

MADDE 13- Sandığın konulacağı yer ilçe seçim kurulunun denetiminde sandık kurulunca kararlaştırılır. Sandığın konulacağı yerlerin belirlenmesinde, seçmenin oyunu kolaylıkla, serbestçe ve gizli şekilde verebilmesi göz önünde bulundurulur.

Engelli seçmenlerin kayıtlı olduğu sandık seçmen listelerine ait sandıklar, bunların rahatlıkla ve kolaylıkla oy kullanmalarını sağlamak amacıyla ilçe seçim kurulunca belirlenen binaların uygun yerlerine konulur (298/36-7, 74).

Sandıklar; okul (özel okullar ve özel dershaneler dâhil) avlusu veya salonların elverişli kısımları gibi geniş ve umumi yerlere konulur. Açık yerlerde, saçaklı, sahanlı, sundurması bulunan yerler üstün tutulur.

6ubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde sandığın konulacağı uygun yer, ilçe seçim kurulunca belirlenir (298/20, 74).

Ceza infaz kurumlarında ilçe seçim kurulu başkan ile birlikte sandığın konulacağı yeri sandık kurulu başkan tespit eder, bu tespit cezaevi yönetiminin görüşü alınır.

Kıla, karargâh, ordugâh gibi askeri bina ve tesislerle, karakollara ve parti binalarına, muhtarlık odalarına ve mabetlere sandık konulamaz (298/74).

Ayrıca cep telefonu, fotoğraf veya film makinesi gibi görüntü kaydedici veya haberleşme amaçlı cihazlarla oy verme yerine girilmesinin yasak olduğu ve cezasının bulunduğu, bu tür cihazların oy verme işlemi bittikten sonra iade edilmek üzere sandık kuruluna bırakılması gerektiğini belirten levhalar [OR/97 (Örnek: 20)] sandık çevresinde herkesin görebileceği yerlere asılır (298/92).

Kapalı oy verme yeri

MADDE 14- Kapalı oy verme yerleri; yeterli aydınlatması ve masası olan, oy serbestliğini ve gizliliğini sağlayacak nitelikte olacaktır. Kapalı oy verme yerleri; içerisinden görülemeyecek ve oy veren kişinin birleştik oy pusulasını inceleyip tercihini kullandıktan sonra zarfın içine koyabileceği ekil ve nitelikte olmalıdır. (298/75, 76),

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Kapalı oy verme yerine asılacak levha

MADDE 15- Sandık kurulu, sandıkların konulacağı yeri ve kapalı oy verme yerlerini belirledikten sonra buralara 298 sayılı Kanun'un oy verme serbestliğine ve gizliliğine ilişkin hükümlerini içeren levhayı [OR/96 (Örnek: 19)] ve seçim çevresinin aday listesini [C/10-Cumhurbaşkanı / M/11-Milletvekili (Örnek: 402-Cumhurbaşkanı / Örnek:44-Milletvekili)] asar (298/76).

Sandık seçmen listesinin sandık çevresine asılması

MADDE 16- Her yapıldığı ilçe seçim kurulu başkanlığı tarafından mühürlü ve sonu onaylı sandık seçmen listesi, sandık çevresinde, seçmenlerin kolayca görüp inceleyebilecekleri uygun bir yere asılır. [OR/7 (Örnek: 2-C)]

Ceza infaz kurumlarında bu listeler cezaevi idaresinin görüşü alınmak suretiyle elverişli alana asılır.

Sandık yerinin duyurulması

MADDE 17- Sandık kurulu, sandığın konulacağı yeri göze çaracak surette gösterici işaretleri koyar veya alımlı araçlar ile duyurur.

Sandıkların bulunduğu yere giden sokakların başına, o yeri gösteren yazılar ve işaretler (Örneğin; "1010 No.lu sandığa gider" yazısı ve ok işareti) konulur.

İlçe seçim kurulu başkanlığı; gerek gördüğünde, seçmenlerin sandık yerlerini kolayca bulabilmeleri için ve sorulduğunda gerekli bilgiler verilmek üzere, her bir sandığa komşu ve numaraca yakın olan sandıkların buldukları yerleri gösteren birer yazıyı, sandık kurulu başkanlığına verir. Gerekli hallerde, sandık kurulu başkanlığından bazılarını, belli bir mahalle veya birkaç mahallede oturanların oy verecekleri sandıkların yerlerini gösteren çizelgeleri herkesin görebileceği yerlere asmakla da görevlendirebilir.

6ubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde sandık yerleri her türlü yayın araçlarından yararlanılarak vatandaşlara duyurulur.

Sandık çevresi

MADDE 18- Sandık çevresi, oy sandığının konulduğu ve sandık kurulunun görev yaptığı oda, bölüm veya bu amaçla oluşturulan yerdir. (298/81).

Sandık çevresinde düzenin sağlanması ve yasaklar

MADDE 19- Sandık çevresinde, sandık kurulu başkanlığı ve üyeleri, adaylar, milletvekilleri, o sandık bölgesinde kayıtlı seçmenler ve o sandıkta görevli müahitler ile bina sorumluları ve çağrı veya ihbar üzerine gelen görevli kolluk güçlerinden başkası kimse bulunamaz. Buna kadar ki, siyasi partilerin seçim kurullarına bildirdikleri itiraza yetkili kişiler ile temsilciler, seçim kurullarınca önceden kendilerine verilen belge ile sandık çevresinde bulunabilirler. Medya mensuplarının sandık çevresinde, sandık başkanlığına ihtarlarına engel olmamak amacıyla, haber amacıyla görüntü ve bilgi elde etmeleri serbesttir (298/82-2).

Sandık çevresinde seçmenin oyunu tam bir serbestlikle ve gizli şekilde kullanmasına veya sandık kurulunun görevini yapmasına engel olmaya kalkışanlar ile oy verme, oyların sayım ve dökümü veya tutanaklara geçirilmesi gibi tüm sandık başkanlığı işlemlerinin düzenini bozmaya kalkışanları, başkanlığı uyarır. Bu uyarının gereğini yerine getirmeyen kimse, kolluk gücü çağrılarak sandık çevresinden uzaklaştırılır (298/82-3).

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Sandık kurulu ba kanının bu maddede belirtilen görevini yapmaması halinde, sandık kurulu karar alarak ilgili hakkında yukarıda belirtilen yetkiyi kullanır ve durumu derhal ilçe seçim kurulu ba kanına bildirir (298/82-4).

Sandık çevresinde cebir, iddet veya tehdit kullanarak sandık ba ı düzenini bozmaya kalkışanlar, sandık kurulu ba kanı veya üyelerinden biri tarafından yapılan çağrı ya da seçmenlerin ihbarı üzerine gelen kolluk güçlerince derhal sandık çevresinden uzaklaştırılır ve gerekli yasal işlem yapılır. Seçmenlerce ihbar, o yer kolluk güçlerine ihbar yapılır (298/82-5).

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde, yukarıda sayılan tedbirlere uymayanlar, cezaevi idaresinin görüşü alındıktan sonra, güvenli i zayıflatmayacak şekilde uygulama yapılarak, sandık çevresinden dışarı çıkarılır (298/82-6).

Bu madde uyarınca çağrılacak kolluk güçleri, ba kanın talebine veya kurulun kararına uymak zorundadır. Bu madde uyarınca sandık çevresine gelen kolluk güçleri, ba kanın talebine veya kurulun kararına uymak zorunda olup, çağrı veya ihbar sebebi ortadan kalkınca sandık çevresinden ayrılır (298/82-7).

Seçimin güvenli ini sağlamakla görevli kolluk güçleri hariç, özel güvenlik görevlileri ve belediye zabıtalrı gibi görevliler de dâhil olmak üzere resmî üniforma ve silah taşıyan kişiler, sandığın konuldu u bina, yapı ve bunların mütemilatına giremezler (298/82-8).

Sandığın konuldu u bina, yapı ve bunların mütemilatında hiç kimse, ba kalarının görebilece i şekilde bir siyasi parti veya adaya ait rozet, amblem veya benzeri işaretler ya da propaganda amaçlı yayınlar taşıyamaz; yazılı, sözlü veya görüntülü propaganda yapamaz. Bu fıkra hükümlerine uymayan kişiler kolluk güçleri tarafından uzaklaştırılır (298/82-9).

Sandık kurulunun görev yaptığı yerde cep telefonu ile görüşme yapmak yasaktır. Ancak sandık kurulu ba kan ve üyelerinin, görevleri gereği yapacağı görüşmeler bu hükmün dışındadır. Bu hükme aykırı davranan kişiler kurul ba kanı tarafından uyarılır. Bu uyarıya rağmen görüşmesini sürdüren kimse, derhal oradan çıkarılır (298/82-10).

Sandık çevresinde bir suç işlenmesi halinde, sandık kurulu, durumu tutanağa geçirir ve ilgili hakkında işlem yapılmak üzere kolluk güçlerini çağırır (298/82-11).

İlçe seçim kurulu ba kanı, sandık çevresinde, sandık ba ı i ve işlemlerinin düzeninde yürütülmesini ve sandığın konuldu u bina, yapı ve bunların mütemilatında güvenli i ve 298 sayılı Kanun'da öngörülen yasaklara uyulmasını sağlayacak tedbirleri alır; seçmenin ve bu yerlerde bulunma hakkına sahip diğer kişilerin buralara serbestçe girmesini engelleyen veya güçle tiren her türlü hareketi önler. Bu kapsamda, ilçe seçim kurulu ba kanınca verilen talimatlara sandık kurulları, mülki ve idari makamlar uymak zorundadır (298/82-12).

Sandık çevresi dışındaki inzibat tedbirleri

MADDE 20- Sandık çevresi dışında, zabıtaya emir verme yetkisine sahip makamlarla, zabıta amir ve memurları tarafından alınacak tedbirler, seçmenin sandığın konuldu u bina, yapı ve bunların mütemilatına serbestçe girmesini engelleyici veya güçle tirci mahiyette olamaz (298/85).

Oy verme gününde sandık kurulunun toplanma zamanı ve hemen yapacağı işlemler

MADDE 21- Sandık kurulu oy verme günü olan 14 Mayıs 2023 Pazar günü oy verme saatinden en az bir saat önce sandık ba ında toplanarak bu Genelge'nin 11'inci maddesinde gösterilen şekilde andiçer. Ba kan, ilçe seçim kurulundan kontrol ederek teslim almış oldu u keseyi açarak içerisinde bulunan sandık kurulu mührünü ve ayrıca "TERC H" veya "EVET" mührünü masanın üzerine koyar. Bundan sonra seçim sandığının bozuldu u orada bulunan sandık kurulu üleriyle müahitler önünde tespit ederek sandığın kapağını kapatır ve kapağı mühür bozulmadan açılmayacak şekilde sandık kurulu mührü ile mühürler.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Sandık kurulu; and içme, sandı ı yerle tirme, kapalı oy verme yerini düzenleme i ini bitirdikten sonra hazır bulunanlar önünde ilçe seçim kurulu ba kanlı ndan teslim aldı ı ve filigranlı kâ ittan üretilmi , üzeri Yüksek Seçim Kurulunca numaralanıp mühürlenerek paketlenmi birle ik oy pusulası paketini açıp, tümünü sayar; birle ik oy pusulalarının her birinin arkasını sandık kurulu mührü ile mühürler ve birle ik oy pusulalarının sayısı ile her birinin arkasının sandık kurulu mührüyle mühürlenmi oldu unu tutanak defterine geçirir.

Sandık kurulu ilçe seçim kurulundan teslim alınan filigranlı kâ ittan üretilmi ve ön yüzünün sol üst kö esinde Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu amblemi ve ilçe seçim kurulu ba kanlı ı mührünü ta ıyan sarı renkte bastırılmı olan oy zarflarını sayar, her zarfın üzerine sandık kurulu mührünü basar ve zarfların sayısı ile her birinin ön yüzünün sandık kurulu mührüyle mühürlenmi oldu unu tutanak defterine geçirir.

Birle ik oy pusulaları ve zarflar masanın üzerine düzenli bir ekilde konulur.

Sandık kurulu, sandık numarasını gösteren levhayı sandı ın önüne yapıştırır.

Sandık kurulu, yaptı ı tüm bu i lemleri bu Genelge gere ince tutanak defterine geçirip imzalar (298/77).

Kurulca yapılacak i lemler, alınacak tedbirler

MADDE 22- Kanun gere i sandık kurulunca alınması gereken tedbirler ve yapılması gereken i lemler üzerinde anla ma olmadı ı takdirde, kurulu olu turan üyelerin yarısından bir fazlasının görüşüne göre karar alınır veya i lem yapılır. Oyların e itli i halinde ba kanın katıldı ı tarafın görüşü ü üstün tutulur.

Sandık kurulu tarafından verilen kararlar veya yapılan i lemler varsa matbu tutana a, yoksa olayın mahiyetine göre tutanak defterinin bo sayfalarına sırayla yazılarak ba kan ve üyeler tarafından imzalanır.

Kanuna göre ba kan tarafından yapılması gereken i ler ve özel olarak sandık ba nda yapılacak i ler (açıklamalar ve uyarımlar) üyeler tarafından da yapılabilir.

Oy verme yetkisi

MADDE 23- Onaylı sandık seçmen listesinde yazılı her seçmen, oy verme yetkisine sahiptir.

298 sayılı Kanun'da sayılan istisnalar dı nda, sandık seçmen listesinde kaydı olmayanların oy kullanmalarına izin verilmez. Ancak kesinle en muhtarlık bölgesi askı listelerinde adı yazılı oldu u veya bu listelere yazılması için askı süresi içinde ba vurdu u ve listeye kaydedilmesine karar verildi i halde, ço altılarak sandık kurullarına verilen sandık seçmen listelerinde ismi yer almayan seçmenlerin, muhtarlık bölgesi askı listelerinin kesinle mesine bakılmaksızın, ilçe seçim kurulundaki liste ile oy verecekleri sandık seçmen listesine ilave edilmelerine, ilçe seçim kurulu ba kanı tarafından karar verilir ve seçmene bu yolda verilecek bir yazı ile sandık kuruluna ba vurma ve listeye dâhil edilmek suretiyle seçmenin oy kullanması sa lanır (298/86-2).

Her seçmen, kanunda sayılan istisnalar dı nda, hangi sandık seçmen listesinde kayıtlı ise ancak o sandıkta oy kullanabilir.

Bir seçmen, aynı seçim türü için birden fazla oy kullanamaz.

Oy verme gününe kadar, haklarında seçme yeterlili ini kaybetti ine dair yetkili mercilerden resmî belge gelmi bulunan seçmenler ile tutuklu sandık seçmen listesine kaydedilmis olup da tahliye edilen veya taksirli suçlar dı nda bir suçtan hüküm giyerek cezası kesinle enlerin durumlarını gösteren resmî belge gelmi bulunanlara, seçmen listesinde kayıtlı olsalar bile ceza infaz kurumunda oy kullandırılmaz ve bu husus sandık kurulunca tutana a geçirilir (298/86).

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Oy verme düzeni

MADDE 24- Sandık başında seçmene, vereceği oy hakkında hiçbir kimse müdahale, telkin veya tavsiyede bulunamaz. Hiçbir seçmen oyunu kullandıktan sonra sandık başında kalamaz (298/88).

Oyunu kullandıktan sonra sandık başından ayrılmayan seçmene başkan uzaklaştırmayı hatırlatır. Seçmen yine orada kalırsa, başkan onu kolluk aracılığıyla uzaklaştırır.

Oy verme süresi

MADDE 25- 14 Mayıs 2023 Pazar günü, Cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci oylamaya kalması durumunda ise, 28 Mayıs 2023 Pazar günü oy verme süresi tüm yurtda 08.00 – 17.00 saatleri arasındadır.

Oy vermenin bitiş saati geldiğinde halde sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen seçmenler varsa, sandık kurulu başkan bunları saydıktan ve kimliklerini aldıktan sonra sıra ile oylarını kullanmalarına izin verir. Yüksek Seçim Kurulunun belirlediği bitiş saatinden sonra gelen seçmen oy kullanamaz (298/89, 96).

Oy vermede sıra

MADDE 26- Oy verme günü sandık başına gelen seçmenler, sandık kurulu önüne kurul başkan tarafından sıra ile birer birer alınırlar.

Gebeler, hastalar ve engelliler sıra ile bekletilmeden oylarını verirler. Yaşlıların da bekletilmeden oy kullanmalarına izin verilebilir (298/90).

Bu seçmenlere yardım eden seçmenin de öncelikle oy kullanmasına izin verilebilir (298/90).

Görevlendirilen güvenlik güçlerinin de bekletilmeden oy kullanmalarına izin verilebilir.

Seçmenin kimliğinin tespiti

MADDE 27- Sandık başına gelen seçmen; Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan; Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı, Geçici Kimlik Belgesi, nüfus cüzdanı, resmî dairelerce verilen sosyal damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, sürücü belgesi, hâkim ve savcılar ile yüksek yargı organı mensuplarına verilen mesleki kimlik kartı, avukat, noter ve askerî kimlik kartı gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmî nitelikteki belgelerden birini başkanına verir ve seçmen sıra numarasını söyler. Bu belgelerden birini vermeyen seçmen oy kullanamaz. (298/87, 91).

Belediyeler ile köy veya mahalle muhtarlarınca düzenlenip onaylanan kimlik belgeleri seçmenin kimliğinin tespitinde geçerli değildir (298/87).

Üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayan resimli ve resmî bir kimlik belgesi ibraz eden seçmenin oy kullanabilmesi için, bu belgelerin yanında ayrıca seçmen bilgi kartını veya nüfus müdürlüklerince verilmiş nüfus kayıt örneğini ibraz etmesi arttır.

Ceza infaz kurumlarında tutuklu ya da taksirli suçlardan hükümlü bulunan seçmenlerden yukarıda sayılan kimlik belgeleri bulunmayanlar için, cezaevi idaresince verilmiş belge, kimlik belgesi yerine geçer (298/87).

Oy verme

MADDE 28- a) Oy vermeden önceki işlemler;

Sandık kurulu önüne alınan seçmen, oyunu kullanmadan önce kimlik belgesini ve varsa seçmen bilgi kartını başkanına verir ve kimliğini ispat eder.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Sandık kurulu başkanları, oy verme işlemi izlemek üzere kurul üyeleri arasında bir bölümü yaparak ayrı ayrı görevlendirir. Üyelerden biri, seçmenin oy verme işlemi takip ederek karışıklı meydana verilmemesini ve seçmenin oyunu sandığa atmasını ve kendilerinin önünde bulunan oy pusulaları ile oy zarflarının kaybolmamasını sağlar. Diğer bir üye ise sandık seçmen listesinin imza bölümünü takip ederek sandık önüne alınan seçmenin sandık seçmen listesinden adını bulur.

b) Oy verme işlemi;

Görevli üye tarafından seçmenin adı sandık seçmen listesinde bulunduktan sonra, seçmene oy kullanılır.

Bağkan, kanuna uygun biçimde hazırlanmış ve mühürlenmiş oy zarfı ile birlikte oy pusulasını, hiçbir tarafında herhangi bir işaret bulunmadığını ve arkasının sandık kurulu mührü ile mühürlü olduğunu, kurul üyelerine, müdahilere ve seçmene gösterdikten sonra "TERCİH" veya "EVET" mührünü seçmene vererek kapalı oy verme yerini gösterir.

Bağkan tarafından seçmene kapalı oy verme yerine girmeden önce:

1) Birlikte oy pusulalarında tercih ettiği cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti, ittifak veya bağımsız aday için ayrılan bölümden dolayı tahakküküyle "TERCİH" veya "EVET" mührünü basması, "TERCİH" veya "EVET" mührü dışında herhangi bir yerine imza atmaması veya işaret koymaması, aksi halde oyunun geçersiz sayılacağı, birlikte oy pusulasını düzgün bir şekilde katlayıp zarfa koyması ve yapışması gerektiği,

2) Seçmenin; cep telefonu, fotoğraf veya film makinesi gibi görüntü kaydedici veya haberleşme sağlayıcı cihazlarla kapalı oy verme yerine girmesinin yasak olduğu ve cezasının bulunduğu, bu tür cihazlar varsa oy verme işlemi bittikten sonra iade edilmek üzere bırakılması gerektiği (298/92),

3) Birlikte oy pusulalarından başka, zarfa hiçbir şey koymaması, aksi halde kullanılan oyun geçersiz olacaktır,

4) Seçmene birlikte oy pusulaları verildikten sonra hata veya başka bir nedenle ileri sürülerek yeni bir birlikte oy pusulası verilemeyeceği,

5) Cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimi oy pusulalarının aynı zarfa konulacağı, açıklanır.

Seçmen, sandık kurulu başkanının açıkladığı şekilde hareket ettikten sonra kapalı oy verme yerinden çıkıp, zarfı sandığa bizzat atar. Kurul başkanları oyunu kullanan seçmene kimlik kartını verirken seçmen listesindeki adı karışıklıya imza cetveli kullanarak imzasını attırır. Seçmen, imza atmasını bilmiyor veya herhangi bir engeli nedeniyle imza atacak durumda bulunmuyorsa, sol elinin başparmağını basar. Sol elinin başparmağı olmayanların hangi parmağını bastığı listenin imza bölümüne ayrıca yazılır. Hiç parmağı olmayan seçmenin durumu adı karışıklıya yazılıp bağkan tarafından imzalanır (298/93)

Sandık kurulu başkanları, oyunu kullanmış, mührünü teslim etmiş ve sandık seçmen listesini imzalamış seçmenlerin, seçmen bilgi kartının arka yüzünü imzalayıp mühüledikten sonra kimliği ile birlikte kendisine iade eder. Sandık kurulu başkanları, bu işlemlerin düzenli bir şekilde yapıldığını denetler.

Tutuklular yeterli güvenlik tedbirleri alındıktan sonra, ceza infaz kurumu idaresinin belirleyeceği bir düzen içinde oy kullanacakları sandık bölgesine getirilir. Tutukluların serbest ve gizlilik içinde oylarını kullanmaları sandık kurulunca sağlanır.

Seçmenlerden ceza infaz kurumlarında tutuklu bulunanlar, oyunu kullandıktan sonra yetkililerce sandık çevresinden götürülürler.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Zarf ve birle ik oy pusulasını alan seçmenin oyunu kullanmadan önce danı mak veya görü mek amacı ile ba ka bir yere gitmesine veya sandık çevresinde ba ka bir kimse ile görü mesine izin verilmez.

Kapalı oy verme yerine girmeyen veya birle ik oy pusulası ile oy zarfını aldı ı halde oy kullanmayan seçmenden birle ik oy pusulası, zarf ve mühür geri alınır (298/78, 88, 91, 93, 101; 2839/27).

Kapalı oy verme yerinde seçmenin uyması gereken kurallar

MADDE 29- Seçmen, kapalı oy verme yerinden dı arı çıkmadıkça, hiç kimse oraya giremez. Ancak oy pusulalarını hazırlamak için, kapalı oy verme yerinde, normal süreden fazla kalan seçmen, kurul ba kanı tarafından makul bir süre verilerek uyarılır. Bu uyarıya ra men kapalı oy verme yerinden çıkmayan seçmen, oradan çıkarılır (298/92).

Engelli seçmenlerin oy kullanması

MADDE 30- Sandık kurulu ba kanı tarafından görme engelli seçmenlere Yüksek Seçim Kurulunca oy pusulalarına uygun olarak hazırlanan ablon ile oylarını kullanabilecekleri hatırlatılır, talep etmeleri halinde oy pusulası sandık kurulu ba kanı, akrabalarından biri, akrabası yoksa di er herhangi bir seçmenin yardımıyla ablona yerle tirilmek suretiyle oylarını kullanabilirler (298/14-3, 93/2).

Görme engelliler, felçliler, elleri eksik olanlar veya bu gibi bedeni engelleri açıkça belli olanlar o seçim çevresi seçmeni olan ve o sırada sandık çevresinde bulunan akrabalarından birinin, akrabası yoksa di er herhangi bir seçmenin yardımı ile oylarını kullanabilirler. Bir seçmen birden fazla engelliye yardım edemez (298/93-2).

Sandık kurulu ba kan veya üyeleri, engelli seçmenlere yardım etmek amacıyla oy verme kabinine giremez, oy kullanma sırasında yardım edemez.

Okuma - yazma bilmeyen seçmenlerin oy kullanmaları

MADDE 31- Okuma - yazma bilmeyen seçmenlere, oylarını kullanmaları konusunda ba kaları tarafından sandık çevresinde yardım edilemez. Okuma - yazma bilmeyen seçmen, sordu u ve istedi i takdirde sandık kurulu ba kanı, sadece birle ik oy pusulaları üzerinde bulunan cumhurba kanı aday, siyasi parti ve ittifakların i aretlerinden hangisinin hangi aday veya partiye ait oldu unu ve tercih etti i cumhurba kanı aday, siyasi parti ve ittifakların di er bölüme ta ırmamak suretiyle "TERC H" veya "EVET" mührünü basması ve birle ik oy pusulalarını katlayıp sarı renkli zarfa koyarak a zını yapı tırması gerekti ini anlatır.

Okuma - yazma bilmeyen seçmenlere oy verme sırasında yardım etmek amacıyla oy verme yerine kendisinden ba ka kimse giremez ve oy kullanma sırasında yardım edemez.

Kapalı oy verme yerine girme yasa ı

MADDE 32- Sandık kurulu ba kan veya üyeleri, oy verme sırasında seçmenlere yardım etmek amacıyla kapalı oy verme yerine giremez.

Sandık seçmen listesine kayıtlı olmayan seçmenlerin oy kullanması

MADDE 33- İçe seçim kurulu ba kanı, seçimin yapıldı ı çevrede oy verme hakkına sahip oldu u halde, (Seçimin yapıldı ı seçim çevresindeki seçmen listesinde kayıtlı olması ko uluyla) görev yaptı ı sandı a ait seçmen listesinde kayıtlı bulunmayan (298/3);

a) Sandık kurulu ba kan ve üyeleri ile bina sorumlularının,

b) Seçimin güvenli ini sa lamakla görevli kolluk güçlerinin,

c) İçe seçim kurulu tarafından sandık kurulu üyelerini görev yerine ula tırmak için görevlendirilmi ki ilerin,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

her birine seçmen oldu unu ve seçimde oy kullanabilece ini gösteren ve sandık seçmen listesindeki bilgileri kapsayan bir belge verir [OR/25 (Örnek: 142)]. Ayrıca, bu seçmenlerin esas kayıtlı oldu u sandık seçmen listesine me ruhat verilmek üzere kayıtlı bulundu u sandık kurulu ba kanlı na durumu yazı ile bildirir.

Bu madde uyarınca, ilçe seçim kurulu ba kanı tarafından kendilerine oy kullanma hakkı bulundu una ili kin olarak belge verilen görevliler, bu belge ile görevli oldukları sandık bölgesinde oy verirler.

Milletvekilleri, milletvekili kimli i ile seçmen bilgi kâ ıdını; cumhurba kanı adayları ve milletvekili adayları ise herhangi bir il seçim kurulu ba kanınca cumhurba kanı veya milletvekili adayı olduklarına ili kin me ruhat verilm i seçmen bilgi kâ ıdını göstermek suretiyle kayıtlı oldukları seçim çevresi dı ında da oylarını kullanabilirler. (İlçe seçim kurulunca 298 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesi hükmü uyarınca düzenlenen seçmen bilgi kâ ıtları esas alınır.)

Sandık kurulu, bu madde kapsamında oy kullanan kimselerin ilgili belgelerini, oy verme i leminden önce alır. Bu belgeler, di er seçim evrakı ile birlikte ilçe seçim kuruluna teslim edilir.

Bu madde uyarınca oy kullanan seçmenlerin ad ve soyadları ile kimlik bilgileri, oy kullandıkları sandık seçmen listesinin sonuna yazılarak kar ısına imzaları alınır (298/94).

Yukarıda sayılan seçmenlerin sayısı o sandık seçmen listesine dâhil edilmez; oy kullanan seçmenlerin toplamına dâhil edilir.

Sayım ve döküm ba lamadan önce yapılacak i ler

MADDE 34- Oy verme bitince, kurul ba kanı bunu yüksek sesle ilân eder ve oy vermenin bitti i saat tutanak defterine geçirilir. Oy sandıkları Genelge'nin 25'inci maddesinde belirlenen oy verme biti saatinden önce açılmaz (298/96)

Sandık seçmen listesindeki bütün seçmenlerin oylarını kullanmı olmaları halinde dahi oy vermenin bitim saatinden önce sandıklar kesinlikle açılmayacaktır.

Seyyar sandık kurulu ile ili kilendirilen sandıklarda sayım ve döküm ba lamadan önce yapılacak i ler

MADDE 35- Seyyar sandık kurulu ile ili kilendirilen sandık kurulu, seyyar sandık kurulu gelmeden ve uygunluk teslim tutana ı ile seyyar sandık kuruluna ait zarflar teslim alınmadan kendi sandı ını açamaz.

Bu sandık kurulları, oy sayımına geçmeden önce 135/II sayılı Seyyar Sandık Kurullarının Olu umu ile Görev ve Yetkilerini Gösterir Genelge hükümlerini dikkate alarak i lem yaparlar.

Sayım ve dökümün açık olması ve sayım düzeni

MADDE 36- Sayım ve döküm açık olarak yapılır. Oy verme yerinde bulunanlar sayım ve dökümü izleyebilirler.

Kurul; çalı malarının düzenli yürütülmesi bakımından, sayım ve döküm masası etrafında bo kalması gereken kısmı, bir karar ile belirtir ve bu kısım etrafında orada bulunanların bu i lemleri izlemelerine engel olmayacak (ip germek gibi) tedbirleri alabilir (298/95).

Sayım ve döküm sırasında sandı ın bulundu u odanın kapısı açık tutulur.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Masa üzerindeki e yaların kaldırılması, oy verenler sayısının denetlenmesi ve tutanağa geçirilerek ilân

MADDE 37- Masa üzerinde, sandıktan başka ne varsa kaldırılır. Oy vermenin bittiği saat tutanak defterine geçirilir. Bundan sonra sandık seçmen listesinde yazılı seçmenlerin toplamı ile adları hizasındaki imza veya parmak izleri sayılarak oy vermiş olanların toplamı tespit edilir. M/2-Milletvekili, C/2-Cumhurbaşkanı (Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı) [oylamanın referandum ekinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A)] sayılı sandık sonuç tutanağına geçirilir ve sonuç yüksek sesle ilân edilir (298/96).

SEÇİŞ S'ten yalnızca A4 formatında beyaz kâğıda çıktısı alınan yukarıda "Örnek" numaraları belirtilen sandık sonuç tutanakları kullanılır. Fotokopi ile çoğaltılmış tutanaklar kullanılamaz.

Kullanılmayan birle ik oy pusulaları ve zarflar

MADDE 38- Oy zarflarından veya birle ik oy pusulalarından kullanılmayanlar sayılır; oylarını veren seçmen sayısına eklenerek kurula teslim edilmiş bulunan birle ik oy pusulası toplamına veya zarf miktarı toplamına uygun olup olmadığı tespit edilir. Kullanılmayan birle ik oy pusulaları ve zarflar ayrı ayrı paketler haline getirilerek mühürlenir; üzerlerine sayıları yazılır. Kullanılmayan birle ik oy pusulası ve zarf sayısı M/2-Milletvekili, C/2-Cumhurbaşkanı (Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı) [oylamanın referandum ekinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A)] sayılı sandık sonuç tutanağına yazılır.

Sandık kurulu başkanını "TERCİH" veya "EVET" mühürlerini bir zarfa koyarak bu zarfın ağzını kapatır ve mühürlenir; kullanılmamış ve paketlenmiş olan birle ik oy pusulaları ve zarflarla birlikte, "TERCİH" veya "EVET" mühürleri konulmuş olan bu zarfı ilçe seçim veya görevli geçici ilçe seçim kuruluna teslim edilecek torbaya koyar ("TERCİH" veya "EVET" mührünü taşıyan kapalı zarfın konulduğu) ve torbanın bu kısmını sicimle bağlar.

Bu işlemler bitirdikten sonra sandıktan çıkacak birle ik oy pusulalarının konulmasına yarayan torbanın boş olduğu tespit ve ilân olunur. Bütün bu işlemler tutanağına geçirilir (298/97).

Sandığın açılması, zarfların sayılması, geçerli ve geçersiz oy zarflarının ayrılması

MADDE 39- Sandık, yukarıdaki maddelerde belirtilen işlemler tamamlandıktan sonra, oy verme yerinde hazır bulunanların gözü önünde, sandık kurulu başkanını tarafından açılır.

Sandıktan çıkan zarflar, sandık kurulu başkanını tarafından yüksek sesle iki defa sayılır. İkinci sayım arasında fark olursa, üçüncü sayım yapılarak sonucuna göre işlem yapılır ve seçimde kullanılan toplam zarf sayısı tespit edilir. Tespit edilen zarf sayısı, o seçime ait sandık sonuç tutanağının M/2-Milletvekili, C/2-Cumhurbaşkanı (Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı) [oylamanın referandum ekinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A)] ilgili yerine ilân edilir.

Bütün zarflar sayıldıktan sonra, geçerli olup olmaması yönünden tutanağıdaki ekinde kontrol edilir.

- a) Sandık kurulunca verilen biçim ve renkte olmayan,
- b) "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı olmayan kâğıttan imal edilmiş olan,
- c) Yüksek Seçim Kurulu amblemi olmayan,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

- c) Üzerinde İlçe Seçim Kurulu mührü bulunmayan,
- d) Üzerinde sandık kurulu mührü bulunmayan,
- e) Tamamı yırtılmış olan,
- f) Üzerinde İlçe Seçim Kurulu ve sandık kurulu mührü dışında herhangi bir mühür, imza, yazı, parmak izi veya herhangi bir işaret bulunan zarflar geçersiz sayılır. (298/78-2, 298/98)

Ancak, üzerinde sandık kurulu mührü bulunmamasına rağmen Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu filigranı, amblemi ve ilçe seçim kurulu mührü bulunan zarflar ile üzerinde leke veya çizik bulunsada dahi bunun özel işaret koymak amacıyla yapıldığı kesin olarak anlaşılamayan zarflar geçerli sayılır.

İtiraza uğrayan zarflar ile itiraza uğramayan geçersiz sayılan zarflar, başkan tarafından bir kenara ayrılır. Sandık kurulu, bütün zarflar kontrol edildikten sonra, itiraza uğrayan zarfları inceleyerek, geçerli veya geçersiz sayılması yönünde kararını verir. Bundan sonra, o sandıktan çıkan geçerli ve geçersiz oy zarflarının toplam sayısı ayrı ayrı tutanağına ilgili yerine işlenir.

Geçersiz zarflar paketlenir ve paketin üzeri mühürlenerek zarf sayısı yazılır. Bu zarflar saklanır ve kesinlikle açılmaz.

Bu işlemler yapıldıktan sonra, o sandıktan çıkan geçerli ve geçersiz zarfların toplam sayısı ile oy kullanan seçmen sayısı karşılaştırılır.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısına eşit veya eksik ise başkanlık bir işlem yapılmaz.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısından fazla ise eşitlik sağlamak için önce geçersiz zarf sayısı düşülür. Geçersiz zarf sayısının düşülmesi halinde de eşitlik sağlanamıyorsa, sandık kurulu başkanlık geçerli zarflar arasından, eşitlik sağlayacak sayıda zarfı geligüzel çeker ve bu zarflar açılmadan derhal yakılarak imha edilir. İmha edilen zarf sayısı, sandık sonuç tutanağına M/2-Milletvekili, C/2-Cumhurbaşkanı (Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı) [referandumda CH/2 (Örnek: 404/A)] yazılır.

Yukarıda belirtilen işlemler bittikten sonra, geçerli oy zarfları sandığın içine tekrar konularak sayıma geçilir.

Bütün bu işlemler ayrıca tutanak defterine geçirilerek, sandık kurulu başkanlık ve üyeleri tarafından imzalanır ve mühürlenir.

Sandıklar, sayım ve döküm işlemleri bitinceye kadar oy verme yerinden çıkarılamaz (298/98).

Zarfların açılması, oyların sayım ve dökümü

MADDE 40- Oyların sayım ve dökümüne derhal başlanılır, açık ve aralıksız yapılır. Yapılacak ikâyet ve itirazlar, işi durdurmaz.

Sandık kurulu başkanlık, sayım ve döküm işlemlerine başlamadan önce, sayım ve döküm cetvellerinin boş ve yazısız olduğunu hazır bulunanlara gösterir.

Sandık kurulu başkanlık, oy sayım ve dökümünün düzenini sağlamak bakımından;

- a) Bir üyeyi sandıktaki zarfları kendisine vermek,
- b) İk üyeyi okunan oy pusulalarını sayım ve döküm cetvellerine işlemek,
- c) Bir üyeyi okunan ve dökümü yapılan oy pusulalarını ve açılan zarfları masa üzerine düzenli biçimde yerleştirmek ve korumak üzere görevlendirir.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Sayım ve döküm cetvellerinde [M/1 Milletvekili, C/1 Cumhurbaşkanı (Örnek: 85-Milletvekili, Örnek: 403- Cumhurbaşkanı), oylamanın referandum ekinde yapılması halinde CH/1 (Örnek: 417)], ilk önce birle ik oy pusulasındaki sıraya göre siyasi partilerin adları/cumhurbaşkanı adayları soldan sağa doğru sütunların yukarısındaki hanelere yazılır. Daha sonra, varsa her bağımsız adaya bir sütun ayrılarak, bağımsız adayların ad ve soyadları, birle ik oy pusulasındaki sıraya göre sütunların yukarısındaki hanelere yazılır. Bunlardan sonra, ittifakların birle ik oy pusulasındaki sıralarına göre ortak oyları için yeteri kadar sütun ayrılır ve bu sütunların üzerine ittifakların unvanları yazılır.

Sandık kurulu başkan tarafından görevlendirilen üye, oy zarfını sandıktan teker teker alarak başkanına verir. Aynı zarf içinde birden fazla oy kullanıldı ından, zarfın içinden çıkan oy pusulaları okunmadan önce, seçim türüne göre ters çevrilerek tasnif edilip masanın üzerine konulur.

Oy zarfı içinden eksik oy pusulası çıkmı ise eksik çıkan oyların hangi seçim türüne ait oldu u ve sayısı ile içinden hiç oy pusulası çıkmayan bu zarf sayısı toplamı, zarfların açılması bittikten sonra tespit edilip sandık sonuç tutana ına i lenir.

Geçerli zarflar, görevli üye tarafından, masa üzerine düzenli biçimde yerleştirilir ve muhafaza edilir.

Önce Cumhurbaşkanı seçimine ait oy pusulalarının sayım ve dökümü yapılır.

Başkan oy pusulasının ön yüzünü herkesin görebilece i ve i tebilece i şekilde okur.

Geçersiz sayılan veya geçerli olmasına rağmen hesaba katılmaması gereken oy pusulaları ile geçerli olup olmadığı veya hesaba katılıp katılmaması yönünden tereddüt edilen veya itiraz u ryan oy pusulaları, sayım ve döküm cetveline i lenmeksizin ayrılır ve sandık kurulu başkan tarafından muhafaza altına alınır.

A) Cumhurbaşkanı seçimi için;

Birle ik oy pusulası üzerinde hangi cumhurbaşkanı adayına ait yere “TERCİH” veya “EVET” mührü basılmı ise, o cumhurbaşkanı adayının adı ve soyadı okunur.

Cumhurbaşkanı adayının aldığı ve herhangi bir itiraz u ramadan geçerli sayılan her oy, okunmasını müteakiben, görevli iki üye tarafından, aynı anda sayım ve döküm cetvelinde o cumhurbaşkanı adayına ayrılmı bulunan sütundaki rakamlar birden başkanlamak üzere, sırasına göre çizilmek suretiyle, ayrı ayrı i aretlenir. Bu i lemin usulüne uygun yapılmadı ı, sandık kurulu başkan tarafından sürekli denetlenir.

Okunan geçerli oy pusulaları, görevli üye tarafından, masa üzerine düzenli biçimde yerleştirilir ve muhafaza edilir.

Bütün zarfların açılıp okunması bittikten sonra; itiraz edilmeksizin geçerli sayılan ve her iki sayım ve döküm cetveline i lenen oy sayıları, her cumhurbaşkanı adayı sütununda i aretlenmi son rakamlar karılaştırılarak, her cumhurbaşkanı adayının aldığı geçerli oy sayısının iki cetvelde de aynı olup olmadığı, başkan tarafından kontrol edilir. Oy sayıları aynı ise, her cumhurbaşkanı adayının aldığı geçerli oylar toplanarak, itiraz edilmeksizin geçerli sayılan bu oyların toplam sayısı, sandık kurulunca düzenlenecek sandık sonuç tutana ına [C/2- Cumhurbaşkanı (Örnek: 404), Cumhurbaşkanı oylamasının referandum ekinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A)] rakam ve yazıyla i lenir.

Cumhurbaşkanı adaylarının aldıkları ve kendi hanelerine i lenmi geçerli oy sayılarını gösterir rakamların her iki sayım ve döküm cetvelinde de aynı olmaması halinde ikinci sayım yapılır. İkinci sayımda, geçerli tüm oy pusulaları yeniden, tek tek okunarak, başkan ve yazısız ayrı iki sayım ve döküm cetveline [C/1- Cumhurbaşkanı (Örnek: 403-

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı oylamasının referandum şeklinde yapılması halinde CH/1 (Örnek: 417)] ile lenir. Bu cetvellerdeki oy sayıları aynı ise, her cumhurbaşkanı adayının aldığı geçerli oylar toplanarak, itiraz edilmeksizin geçerli sayılan bu oyların toplam sayısı, sandık kurulunca düzenlenecek sandık sonuç tutanağına [C/2- Cumhurbaşkanlığı (Örnek: 404- Cumhurbaşkanlığı), Cumhurbaşkanlığı oylamasının referandum şeklinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A)] rakam ve yazıyla ile lenir.

B) Milletvekili seçimi için;

İttifak alanı; İttifak unvanı bölümü ile aralarındaki boşluk dâhil ittifak yapan siyasi partilerin sütunlarının tamamını ifade eder.

İttifak alanı içerisinde, “EVET” mührünün;

a) Bir siyasi partiye ayrılan alana,

b) Hem bir siyasi partiye ayrılan alana hem de ittifak unvanı bölümüne,

c) İttifak unvanı bölümüne tabii şekilde, bir siyasi partiye ayrılan alana,

basılması halinde, bu oy pusulaları geçerli kabul edilir ve sayım döküm cetvelinde o siyasi partinin cetveldeki sütununa ile lenir.

Bu haller dışında, yalnız ittifak alanı içerisine “EVET” veya “TERCİH” mührünün basılması her durumda, bu oy pusulaları da geçerli kabul edilir ve sayım döküm cetvelinde ittifakın ortak oyları sütununa rakamlar birden basılmak üzere, sırasına göre çizilmek suretiyle, ayrı ayrı ile lenir.

Birleşik oy pusulası üzerinde hangi siyasi partiye, ittifaka veya bağımsız adaya ait yere “TERCİH” veya “EVET” mührü basılmış ise, o siyasi partinin adı, ittifakın adı veya bağımsız adayın adı ve soyadı okunur.

Siyasi partilerin, ittifakların ve bağımsız adayların aldığı ve herhangi bir itiraza uğramadan geçerli sayılan her oy, okunmasını müteakiben, görevli iki üye tarafından, aynı anda sayım ve döküm cetvelinde o siyasi partiye, ittifak alanına veya bağımsız adaya ayrılmış bulunan sütundaki rakamlar birden basılmak üzere, sırasına göre çizilmek suretiyle, ayrı ayrı ile lenir. Bu işlemin usulüne uygun yapılarak yapılmadığı, sandık kurulu başkanlığı tarafından sürekli denetlenir.

Okunan geçerli oy pusulaları, görevli üye tarafından, masa üzerine düzenli biçimde yerleştirilir ve muhafaza edilir.

Bütün zarfların açılıp okunması bittikten sonra; itiraz edilmeksizin geçerli sayılan ve her iki sayım ve döküm cetveline ile lenen oy sayıları, her siyasi parti, bağımsız aday ve ittifakın ortak oyları sütununda ile lenen son rakamlar karışılarak, her siyasi parti, bağımsız aday ve ittifakın ortak aldığı geçerli oy sayısının iki cetvelde de aynı olup olmadığı, başkan tarafından kontrol edilir. Oy sayıları aynı ise, her siyasi parti, bağımsız aday ve ittifakın ortak aldığı geçerli oylar toplanarak, itiraz edilmeksizin geçerli sayılan bu oyların toplam sayısı, sandık kurulunca düzenlenecek sandık sonuç tutanağına [M/2- Milletvekili (Örnek: 86- Milletvekili)] rakam ve yazıyla ile lenir.

Siyasi partilerin, bağımsız adayların ve ittifakların ortak aldıkları ve kendi hanelerine ile lenen geçerli oy sayılarını gösteren rakamların her iki sayım ve döküm cetvelinde de aynı olmaması halinde ikinci sayım yapılır. İkinci sayımda, geçerli tüm oy pusulaları yeniden, tek tek okunarak, boş ve yazısız ayrı iki sayım ve döküm cetveline [M/1- Milletvekili (Örnek: 85- Milletvekili)] ile lenir. Bu cetvellerdeki oy sayıları aynı ise, her siyasi parti, bağımsız aday ve ittifakın ortak aldığı geçerli oylar toplanarak, itiraz edilmeksizin geçerli sayılan bu oyların toplam sayısı, sandık kurulunca düzenlenecek sandık sonuç tutanağına [M/2- Milletvekili (Örnek: 86- Milletvekili)] rakam ve yazıyla ile lenir.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

kinici sayımda kullanılan sayım ve döküm cetvelinde yer alan oy sayıları da aynı çıkmazsa, yukarıda belirtilen usule göre üçüncü sayım yapılır ve kurulun varsa siyasi partili olmayan, yoksa başkan tarafından belirlenecek üyesi tarafından tek sayım ve döküm cetveline işlenmek suretiyle, sonucuna göre işlenir yapılır. Birden fazla sayım yapılan hallerde, bu sayımlarda kullanılan sayım ve döküm cetvellerinin üzerine, hangi sayıma ait olduğu büyük harflerle yazılır ve tüm cetveller muhafaza edilir.

Açılan sandıkta ait son oy pusulası okunduktan sonra, sandık başkanı tarafından o sandıkta ait açılmayan geçerli zarf olup olmadığı kontrol edilir ve açılan zarfların sayısı ile sandıktan çıkan ve tutanağa işlenmiş olan geçerli zarf sayısı karşılaştırılır ve sonuç, tutanak defterine işlenir.

Geçerli oyların sayım ve döküm cetvellerine işlenmesinden sonra, hesaba katılıp katılmaması veya geçerli sayılıp sayılmaması yönünden tereddüt edilen veya itiraza uğrayan oy pusulaları, sandık kurulunca ayrı ayrı değerlendirilerek karara bağlanır ve bu karar, tutanak defterine yazıldıktan sonra mühürlenip imzalanır.

Sandık kurulu kararı ile geçerli sayılan veya hesaba katılan oy pusulaları, sayım ve döküm cetvelinde ait olduğu cumhurbaşkanı adayları, siyasi parti, başımsız aday veya ittifakın ortak oyu için ayrılmış bulunan sütuna işlenir. Bu şekilde geçerli sayılan veya hesaba katılan oy pusulalarının toplam sayısı, sandık sonuç tutanağında [M/2- Milletvekili, C/2- Cumhurbaşkanı (Örnek: 86- Milletvekili, Örnek: 404- Cumhurbaşkanı), Cumhurbaşkanı oylamasının referandum ekinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A)] ilgili yere işlenir.

Kararla geçerli sayılan oy pusulaları ayrı ayrı paket yapılarak bağlanır ve paketin üzeri mühürlenerek, sayısı yazılır ve saklanır.

Geçerli sayılmayan veya hesaba katılmayan oy pusulaları, ayrı ayrı paket yapılarak bağlanır ve paketin üzeri mühürlenerek, sayısı yazılır ve saklanır. Bu oy pusulaları yakılamaz, yırtılamaz ve yok edilemez. Bunların sayısı, özel tutanakta ilgili yere işlenir.

Yukarıda belirtilen işlemler tamamlandıktan sonra, sayım ve döküm cetvellerinde cumhurbaşkanı adaylarının, siyasi partilerin, başımsız adayların ve ittifakların ortak aldığı oyların toplam sayısı, kendi sütununun altına rakam ve yazıyla işlenir.

Sayım ve döküm cetvellerinde, cumhurbaşkanı adaylarının, siyasi partilerin, başımsız adayların ve ittifakların ortak aldığı oylar, orada bulunanlara, başkan tarafından yüksek sesle ilân edilir. Sayım ve döküm cetvelinin bir örneği zarf içinde ilçe seçim kuruluna teslim edilir.

Bu ilândan sonra, bu bilgilerin doğruluğu, sandık başkanı tarafından sayım ve döküm cetveli sonuçları ile karşılaştırıldıktan sonra, sandık sonuç tutanağı [M/2- Milletvekili, C/2- Cumhurbaşkanı (Örnek: 86- Milletvekili, Örnek: 404- Cumhurbaşkanı), Cumhurbaşkanı oylamasının referandum ekinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A)], başkan ve üyeler tarafından imzalanıp, mühürlenir.

Bütün bu işlemler, tutanak defterine geçirilerek, sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanıp, mühürlenir.

Sandık sonuç tutanağı [M/2- Milletvekili, C/2- Cumhurbaşkanı (Örnek: 86- Milletvekili, Örnek: 404- Cumhurbaşkanı), Cumhurbaşkanı oylamasının referandum ekinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A)] yukarıda belirtilen işlemler tamamlanmadan imzalanamaz.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Cumhurbaşkanı adayları ile yetkilendirdiği temsilcileri, siyasi parti müdahitleri, sayım masası başında yer alabilir ve oy pusulalarını görebilirler. Ancak cumhurbaşkanı adayları ile yetkilendirdiği temsilcileri ve siyasi parti müdahitlerinin sayısı beşten fazla ise, hazır bulunanlar arasından başkan tarafından kurul önünde ad çekme suretiyle, sandık başında kalacak beş siyasi parti müdahidi ile birlikte her bir cumhurbaşkanı adayının yetkilendirdiği temsilciler her biri ayrı aday veya siyasi partiden olmak üzere tespit edilir. Müdahitler ve temsilciler için sayım işlemi yakından takip edebilecekleri bir yer ayrılır (298/100).

Sandık kurulunca düzenlenen tutanak, torbalardaki oyların sayım ve dökümü sırasında ilçe seçim kurulunca düzenlenen tutanaklar, kurullarca imza edilen sayım ve döküm cetvelleri, sandık seçmen listesi, geçerli sayılan oy pusulaları, geçersiz sayılan oy pusulaları ve itiraz sonucu geçerli sayılan oy pusulaları ile beraber hesaba katılmayan zarflar ayrı ayrı paketler halinde mühürlenip torbaya konulur ve torbanın ağız kısmı kapatılarak mühürlenir. Bu torbalar İlçe Seçim Kuruluna yasal süresince saklanmak üzere teslim edilir (298/100).

SEÇİM S' ten elektronik ortamda alınan sandık sonuç tutanaklarında, her sandık için farklı sandık numarası ve karekod bulunduğundan, söz konusu tutanakların Milletvekili seçiminde sandık sonuç tutanağına M/2 (Örnek: 86), Cumhurbaşkanı seçimi sandık sonuç tutanağına C/2 (Örnek: 404), Cumhurbaşkanı (oylamanın referandum şeklinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A) bilgisayardan sadece A4 formatında beyaz kâğıda çıktısı alınır. Bu sebeple fotokopi ile çoğaltılmı tutanaklar kullanılamaz. Tutanaklar ilçe seçim kurulunca tarayıcıdan geçirileceğinden buru turulmaması, katlanmaması, karekodun üzerinin herhangi bir şekilde çizilmemesi, ıslatılmaması vb. hususlara dikkat edilmesi gerekir. Bu nedenle sandık sonuç tutanakları imzalanıp, mühürlendikten sonra ilçe seçim kuruluna teslim edilinceye kadar katlanmadan sırtı abileceği po et dosya içerisinde muhafaza edilmelidir.

Geçerli olmayan oy pusulaları

- MADDE 41- a)** Sandık kurulunca verilen biçim ve renkte olmayan,
- b)** Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu filigranı bulunmayan,
- c)** Arkasında sandık kurulu mührü bulunmayan,
- ç)** Hiçbir yerine "TERCİM" veya "EVET" mührü basılmamı olan,
- d)** Birden fazla cumhurbaşkanı adayına, aynı ittifak içinde yer almayan birden fazla siyasi partiye, birden fazla ittifaka veya birden fazla başkanlı adaya ayrılan alanlara "TERCİM" veya "EVET" mührü basılmı olan,
- e)** Birden fazla cumhurbaşkanı adayına, aynı ittifak içinde yer almayan birden fazla siyasi partiye, birden fazla ittifaka veya birden fazla başkanlı adaya ayrılan alana ta mı "TERCİM" veya "EVET" mührü bulunan,
- f)** Sandığın ait olduğu seçim çevresinden başkanlı bir seçim çevresi için düzenlenmi olan,
- g)** Bütünlüğü bozulacak şekilde yırtılmı veya koparılmı olan,
- ğ)** Üzerine "TERCİM" veya "EVET" mührü dışında veya "TERCİM" veya "EVET" mührü yerine herhangi bir özel işaret, herhangi bir isim, imza kağıdı, mühür veya parmak izi basılmı olan,
- h)** Üzerinde yer alan cumhurbaşkanı adaylarına, siyasi partilere, ittifaklara veya başkanlı adaylara ait bölümleri belirgin bir şekilde ve özel olarak karalanmı , çizilmı veya işaretlenmi olan,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

1) Üzerinde yer alan matbu yazıların ve ekollerin dışında yazılar veya harfler veya sayılar yazılmı veya ekoller çizilmı olan,
birle ik oy pusulaları geçerli değildir.

Ancak;

A a daki haller oy pusulalarını geçersiz kılmaz;

a) Zarfların açılması veya oyların okunması sırasında yırtılması,
b) Bütünlü ü bozulmaksızın bir kısmının kazaen yırtılması,
c) Herhangi bir ekilde lekelenmi olup da bunun özel olarak i aret koymak amacıyla yapıldı ının anlaşılmasını,

ç) Birle ik oy pusulasının katlanarak zarfa konulması sebebiyle “TERC H” veya “EVET” mührü ile oy pusulasının arkasına basılan sandık kurulu mühür izinin oy pusulasının di er kısımlarına geçmesi,

d) Bir cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti, ittifak alanı veya ba ımsız aday alanına basılan “TERC H” veya “EVET” mührünün alanları ayıran çizgili bölgeye ta mı olması,

e) Ba ka bir cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti, ittifak alanı veya ba ımsız adayın alanına ta mamak kaydıyla, cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti, ittifak alanı veya ba ımsız aday alanına birden çok “TERC H” veya “EVET” mührü basılması,

f) Yetkili seçim kurulları tarafından gönderilen ve Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu filigranı bulunan oy pusulalarının arkasının sandık kurullarının ihmaliyle mühürlenmemi olması.

Zarftan çıkan oy pusulalarında bir seçim türüne ait olanının geçersiz olması, di erinin geçersiz sayılmasını gerektirmez.

Hesaba katılan ve katılmayan oy pusulaları

MADDE 42- Birle ik oy pusulalarında baskıda silinme veya yanlış lık yapılmı olsa bile, hangi siyasi parti veya ba ımsız aday lehine kullanılmı oldu u “EVET” veya “TERC H” mührünün vuruldu u yerden kesin olarak anlaşılabilir oy pusulaları hesaba katılır.

Zarfin içinden el ilanı, bro ür ya da özel bir i aret, yazı veya ekil ta ıyan ka ıt veya i aret amacı ta ıyan herhangi bir madde çıkmı olması halinde, bu zarftan çıkan oy pusulalarının hiçbiri hesaba katılmaz.

Bir zarfta tek oy pusulası kullanılan seçimlerde, zarfin içerisinden o seçim türüne ait oy pusulasının dışında, aynı veya ba ka bir seçim türüne ait oy pusulası çıkmı olması halinde, bu zarftan çıkan oy pusulalarının hiçbiri hesaba katılmaz.

Bir zarfta birden fazla oy pusulası kullanılan seçimlerde, zarfin içerisinden aynı seçim türüne ait birden fazla oy pusulası çıkmı olması halinde, sadece bu seçim türüne ait oy pusulaları hesaba katılmaz, di erleri hesaba katılır.

Bir zarfta birden fazla oy pusulası kullanılan seçimlerde, o zarfta kullanılması gereken oy pusulalarının dışında ba ka bir seçim türüne ait oy pusulası çıkmı olması halinde, bu zarftan çıkan oy pusulalarının hiçbiri hesaba katılmaz.

Bir zarfta birden fazla oy pusulası kullanılan seçimlerde, o zarfta kullanılması gereken oy pusulalarından biri veya birkaçı eksik çıksa bile, zarftan çıkan di er oy pusulaları hesaba katılır (298/102).

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

Sandık sonuç tutanağının düzenlenmesi ve ilânı

MADDE 43- Sandık kurulu, [M/2- Milletvekili, C/2- Cumhurbaşkanı (Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404- Cumhurbaşkanı), Cumhurbaşkanı oylamasının referandum ekinde yapılması halinde CH/2 (Örnek: 404/A)] sandık sonuç tutanaklarını, iki nüsha olarak, sayım ve döküm işlemleri sırasında elde edilen bilgilere ve sayım ve döküm cetveli sonucuna göre düzenler. Bu tutanakların ait olduğu bölümüne, seçim bilgileri eksiksiz olarak ilendikten sonra, başkan ve üyeler tarafından ad ve soyadları yazılarak imzalanır; sandık kurulu mührü ile mühürlenir.

Yukarıdaki düzenleme gerektiren bilgilerin bunlardır:

- 1) Sandığın bulunduğu ilin, ilçenin ve seçim bölgesinin adı ile sandığın numarası,
- 2) Oy vermenin yapıldığı tarih ve gün,
- 3) Oy sandığının sandık kurulu üyeleri ve seçim yerinde bulunanlar önünde açılı saat ve dakikası ile ayet sandık Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen saatten sonra açılması ise bunun sebebi,
- 4) Oy verme saati bitiminde sırada bekleyen ve oy kullandırılan seçmen sayısı,
- 5) Birden fazla sayım ve döküm yapılmı ise sayısı,
- 6) Sandık seçmen listesinde yazılı olan seçmenlerin sayısı,
- 7) Varsa seyyar sandık numarası,
- 8) Seyyar sandık seçmen listesinde yazılı olan seçmenlerin sayısı,
- 9) İçer seçim kurulundan teslim alınan;
 - Toplam zarf sayısı,
 - Kullanılmayarak artan zarf sayısı,
 - Toplam oy pusulası sayısı,
 - Kullanılmayarak artan oy pusulası sayısı.
- 10) Sandık ve varsa seyyar sandık seçmen listesinde yazılı olup oy kullanan seçmenlerin sayısı,
- 11) Sandık ve varsa seyyar sandık seçmen listesinde kayıtlı olmayan ancak kanun gereği oy kullanan seçmen sayısı,
- 12) Oy kullanan seçmenlerin toplam sayısı,
- 13) Sandıktan çıkan zarf sayısı,
- 14) Zarf sayısı oy kullanan seçmen sayısından fazla ise, e itli işlemlerle azaltılmak amacıyla 298 sayılı Kanununun 98. maddesine göre yakılarak yok edilen zarf sayısı,
- 15) Sandıktan çıkan geçerli zarf sayısı,
- 16) Varsa seyyar sandıktan teslim alınan geçerli zarf sayısı,
- 17) Toplam geçerli zarf sayısı,
- 18) Geçerli oylar;
 - tiraz edilmeksizin geçerli sayılan oy pusulalarının sayısı,
 - tiraz üzerine geçerli sayılan veya hesaba katılan oy pusulası toplamı,
 - Geçerli oy pusulalarının toplamı.
- 19) Geçersiz oylar ;

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

- Sandıktan çıkan geçersiz zarf sayısı,
- Varsa seyyar sandıktan teslim alınan geçersiz zarf sayısı,
- Geçersiz zarf toplamı,
- Geçersizlik sebebi,
- çinden hiç oy pusulası çıkmayan boş zarf sayısı,
- çinden milletvekili/cumhurbaşkanı için oy pusulası çıkmayan zarf sayısı,
- Geçersiz sayılan oy pusulası sayısı ve geçersizlik sebebi,
- Hesaba katılmayan oy pusulası sayısı ve hesaba katılmama sebebi,
- Geçersiz sayılan veya hesaba katılmayan oy toplamı.

20) Cumhurbaşkanı adayları, siyasi partilerin ve bağımsız adayların aldıkları toplam geçerli oylar ile ittifakların her birinin aldığı toplam geçerli ortak oyların rakam ve yazıyla belirtilecek sayısı,

21) Oylama işlemlerine ve oyların sayım ve dökümüne dair yapılan işlemlerle bunlara ait kararların nelerden ibaret buldukları,

22) Sayım döküm sonucunun başkan tarafından sandık alanında bulunanlara ilan edildiği işlemler.

Sandık sonuç tutanağının onaylı bir sureti, sandık kurulu tarafından sandığın bulunduğu bina veya yapıda herkesin görebileceği bir yere asılır. Bu tutanak oy verme gününden itibaren bir hafta süreyle asılı kalır.

Sandık sonuç tutanağının birer sureti, yeteri kadar hazırlanarak sandık kurulu başkanlığına ve üyelerince imzalandıktan ve mühürlendikten sonra seçime katılma yeterliliği olan ve talep eden cumhurbaşkanı adaylarının, siyasi parti ve bağımsız adayların müdahalelerine verilir. Bu tutanaklar talep halinde öncelikle sandık kurulunun siyasi partili üyelerine imza kararnameleri şeklinde verilir. Ancak bu halde, o partinin müdahalesine ayrıca tutanak verilmaz. Müdahalelere verilecek sandık sonuç tutanakları, çok yapraklı kopyalı suret biçiminde hazırlanır. Sandık sonuç tutanağı verilen müdahale ve sandık kurulu üyelerinin ad ve soyadları ile temsilcisi oldukları cumhurbaşkanı adayının adı ve soyadı, siyasi partinin adı veya bağımsız adayın adı ve soyadı sandık kurulu tutanak defterine yazıldıktan sonra tutanağın teslim alındığına dair imzaları alınır.

Sandık kuruluna, oy pusulasındaki cumhurbaşkanı siyasi parti veya bağımsız aday sayısından beş fazla sayıda sandık sonuç tutanağı verilir (298/105).

Sayım işlemlerinin kâğıt ve belgelerin paketlenerek torbaya konulması

MADDE 44- Sandık kurulları, kâğıt ve belgeleri ayrı ayrı olmak üzere, ilçe seçim kuruluna teslim etmek için aşağıda yazılı şekilde hazırlar;

- 1) Hesaba katılan ve geçerli oy pusulalarını,
- 2) Sandık kurulunca düzenlenen tutanakları,
- 3) Alt tarafı sandık kurulunca imzalı sayım ve döküm cetvellerini (bir örneği zarf içinde),
- 4) Geçersiz oy pusulalarını (ait olduğu zarfın içinde olmak üzere),
- 5) tirazı olmayan oy pusulalarını (ait olduğu zarfın içinde olmak üzere),
- 6) Hesaba katılmayan zarfları (açılmadan önce geçerli olmadığı anlaşılan zarflar-saklanan zarflar - içine oy pusulası konulmamış olan zarflar),
- 7) Kullanılmamış olan oy zarfları ve birleştirilmiş oy pusulalarını,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

- 8) Tutanak defterini,
- 9) Sandık seçmen listesini,
- 10) Görme engelliler için hazırlanan oy kullanma ablonunu,

Ayrı ayrı paketler halinde sararak, sayılarını üzerine yazar ve üzerini sandık kurulunun mührü ile mühürleyip imzaladıktan sonra hepsini birden torbaya koyup a zını yine kurul mührüyle mühürleyip, imzalar.

Sandık kurulu ba kanı, sandık çevresinde seçimle ilgili hiçbir seçim evrakını bırakmaz.

Sayım a ili kin torbanın (kâ it ve belgelerin) ilçe seçim kurulu ba kanına veya görevli geçici ilçe seçim kurulu ba kanına teslimi

MADDE 45- Sandık kurulu tarafından hazırlanan mühürlü torba ve sandık kurulu mührü, sandık kurulu ba kanı ile ad çekme yoluyla belli edilecek siyasi partili en az iki üye tarafından hiçbir gecikmeye meydan verilmeksizin ve hiçbir yere u ranmaksızın en kısa zamanda, sandık kurulunun ba lı oldu u ilçe seçim kuruluna teslim edilir. Bu maddeye aykırı hareket edenler hakkında cezai kovu turma yapılır.

Sandık kurulunun di er üyeleri ile mü ahitler de isterlerse ve ta itta yer varsa veya ta it kendileri tarafından sa lanırsa ba kanla birlikte gidebilirler.

İlçe seçim kurulu, torbayı ve sandık kurulu mührünü alarak, torbayı getiren üyeler önünde açıp içindekiler hakkında M/12-13 (Örnek: 88-89) sayılı tutana ı üç nüsha olarak düzenler.

Bu tutana ın alt tarafı torbayı ve mührü teslim edenlerle ilçe seçim kurulu ba kanı ve üyelerden biri tarafından imzalanır. Bu tutana ın bir nüshası, il seçim kuruluna gönderilecek evraka ba lanır, bir örne i de sandık kurulu ba kanına verilir (298/107).

Kullanılan birle ik oy pusulası, zarf, tutanak ve cetvellere ili kin bilgiler; ayrı ayrı sayılar halinde [M/12-13 (Örnek: 88-89)] sayılı tutanakta gösterilir (298/71, 107).

Ayrıca seyyar sandık kurulları için, kullanılmayan birle ik oy pusulaları ve zarfların sayısı tutana a (Örnek: 88/B) geçirilerek bunlarla birlikte oy sandı ı, sandık kurulu mühürleri ile di er oy kullanma araç ve gereçlerini sandık kurulu ba kanı ile ad çekme yoluyla belli edilecek siyasi partili en az iki üye tarafından hiçbir gecikmeye meydan verilmeksizin ve hiçbir yere u ranmaksızın en kısa zamanda, sandık kurulunun ba lı oldu u ilçe seçim kuruluna Örnek: 88/B sayılı "Seyyar Sandık Kurulu Tarafından İlçe Seçim Kuruluna Teslim Edilecek Malzemeyi Gösterir Tutanak" ile teslim eder.

Sandık kurullarınca kullanılacak ve düzenlenecek basılı kâ itlar

MADDE 46- Sandık kurullarının kullanaca ı ve düzenleyece i basılı kâ itlara bu Genelge'nin çe itli maddelerinde de inilmi veya bazıları örnek sayıları ile birlikte açıkça belirtilmi tir. Ayrıca kurulların çalı malarını kolayla tırmak ve kendi kendilerini denetlemelerini sa lamak üzere bunlardan hangilerinin ne için kullanılaca ı ve düzenlenece i a a ıda gösterilmi tir.

A) Seçimle ilgili genel nitelikte basılı kâ itlar;

1) OR/96 (Örnek: 19) No.lu 298 sayılı Kanunun oy verme serbestli ine ve gizlili ine dair hükümlerini içeren levha sandık kurullarınca kapalı oy verme yerine asılır.

2) OR/97 (Örnek: 20) sayılı "Uyarı Levhası", sandık çevresinde seçmenlerin kolayca görüp inceleyebilecekleri bir yere asılır.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

3) OR/4 (Örnek: 2) No.lu Sandık Seçmen Listesi seçmenin isminin bulunması ve oyunu kullanan seçmenlerin imzalaması için kullanılır.

4) OR/7 (Örnek: 2-C) No.lu Sandık Çevresine Asılacak Seçmen Listesi, sandık çevresinde seçmenlerin kolayca görüp inceleyebilecekleri bir yere asılır.

B) 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi için düzenlenecek basılı kağıtlar;

1) M/11 (Örnek: 44) No.lu Aday Listesi,

2) M/1 (Örnek: 85) No.lu Sayım ve döküm Cetveli, beş nüsha düzenlenecek,

3) M/2 (Örnek: 86) No.lu Sandık Sonuç Tutanağı, sayım ve döküm işlemleri sırasında elde edilen bilgilerden ve sayım ve döküm cetveli sonucundan yararlanılarak düzenlenir ve sandık çevresi içerisinde herkesin görebileceği bir yere bir hafta süre ile kalacak şekilde asılır, onaylı birer örneği siyasi partilere ve isterlerse bağımsız adaylara ve müdahitlere imza karlılığı verilir. Bu tutanak, beş nüsha olarak düzenlenir.

C) Cumhurbaşkanlığı Seçimi için düzenlenecek basılı kağıtlar;

1) C/10 (Örnek: 402) No.lu Aday Listesi

2) C/1 (Örnek 403) Sayım Döküm Cetveli, beş nüsha düzenlenecek,

3) CH/1 (Örnek 417) Sayım Döküm Cetveli, oylamanın referandum ekinde yapılması halinde düzenlenir.

4) C/2 (Örnek 404) Sandık Sonuç Tutanağı, sayım ve döküm işlemleri sırasında elde edilen bilgilerden ve sayım ve döküm cetveli sonucundan yararlanılarak düzenlenir ve sandık çevresi içerisinde herkesin görebileceği bir yere bir hafta süre ile kalacak şekilde asılır, onaylı birer örneği Cumhurbaşkanlığı adaylarına veya yetkilendirdiği kişilere ve müdahitlere imza karlılığı verilir. Bu tutanak, beş nüsha olarak düzenlenir.

5) CH/2 (Örnek 404/A) Sandık Sonuç Tutanağı, oylamanın referandum ekinde yapılması halinde düzenlenir.

ikâyet ve itiraz

MADDE 47- Sandık kurulu başkanlarının veya bu kurulların yaptıkları işlemlere veya aldıkları tedbirlere ve bunlara benzer sair işlemlerine veya herhangi bir kimsenin, 298 sayılı Kanun'un koyduğu yasaklara aykırı hareketlerine karşı, bu işlem veya tedbirlerin veya sair işlemlerinin düzeltilmesi veya bu Kanun'un koyduğu yasaklara uymayanların bu hareketlerinin önlenmesi için sandık kurullarına başvurulabilir. Bu ekindeki başvuruya ikâyet denilir. Sandık kurullarınca verilmiş herhangi bir kararın 298 sayılı Kanun'a aykırı olması nedeniyle kaldırılması veya bu Kanuna uygun hale getirilmesi için ilçe seçim kurullarına başvurulabilir. Bu başvuruya da itiraz denilir (298/110, 116, 119).

ikâyete yetkili kimseler

MADDE 48- ikâyete yetkili kimseler;

a) Seçme yeterliliğine sahip seçmenler;

b) Siyasi partiler veya bunların tüzüklerine göre kurulu kademelerinin (il ve ilçe kurullarının) başkanları veya vekilleri,

c) Siyasi partiler ve bağımsız adayların müdahitleri,

ç) Adaylar ile milletvekilleri (298/110, 116),

d) Cumhurbaşkanlığı adayları veya yetkilendirdiği kişiler.

ikâyetin ekli

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

MADDE 49- ikâyet dilekçe veya sözle yapılabilir. Sözlü ikâyetler gerekçesiyle birlikte bir tutanağa yazılır. Bu tutanak adı, soyadı ve adresi de yazılarak ikâyetçiye imza ettirilir. ikâyetçi imza atamaz ise sol elinin baş parmağı bastırılır (298/110, 116).

ikâyet üzerine yapılacak inceleme

MADDE 50- ikâyet dilekçesini alan veya ikâyeti yukarıdaki madde gereğince tutanağa geçiren sandık kurulu, ilk önce ikâyetçinin bu Genelge'nin 48'inci maddesine göre ikâyete yetkili kimselerden olup olmadığını inceler ve ikâyetçi, ikâyete yetkili kimselerden değilse, başka bir husus üzerinde durmaksızın ikâyeti hemen reddeder. Kurul, ikâyetçinin ikâyete yetkili kimselerden olduğunu anlarsa, o zaman ikâyetin haklı veya yerinde olup olmadığını inceler.

ikâyetin karara bağlanması

MADDE 51- ikâyetin haklı veya yerinde görülmesi halinde kurul, karar yazmaya ihtiyaç olmaksızın, ikâyet konusu tedbir veya işlemi düzeltir yahut bu tedbir veya işlemi kaldırır.

ikâyetçinin ikâyete yetkili olmaması veya ikâyetin süresinden sonra yapılması veya haksız yahut yersiz görülmesi halinde kurulca ikâyetin reddine karar verilir. Bu halde kurul kararının başkanı ve üyeler tarafından imzalanması ve sandık kurulu tutanak defterine işlenmesi lazımdır.

Kurul kararları salt çoğunlukla yani kurul başkanı ve üyelerinin yarısından fazlasının oylarının o karar üzerinde toplanmasıyla verilir. Oylarda eşitlik halinde başkanın katıldığı tarafın oyu üstün tutulur.

ikâyetin reddine ilişkin kararın bir örneği ikâyetçiye verilir (298/117).

ikâyetin süresi ve süresinden sonra yapılacak ikâyetin reddi

MADDE 52- ikâyet en geç, seçim sonuçlarını tespit eden tutanağın sandık kurulunca düzenlenmesine, diğer bir ifadeyle yazılıp imzalanması anına kadar sandık kuruluna ulaştırılmalıdır.

Tutanak imzalandıktan sonra ve fakat sandık kurulu da bilmeden önce yapılan sözlü ikâyetlerin veya verilen ikâyet dilekçelerinin süresinin geçmesi sebebiyle reddine karar verilir (298/127).

Sandık kurullarının kararlarına itiraz

MADDE 53- Bir ikâyetin reddine ilişkin sandık kurulu kararları ile seçim sonuçlarını gösteren tutanakların sandık kurullarınca düzenlenmesi işlerine veya sandık kurullarının diğer kararlarına karşı itiraz olunabilir.

İtirazda bulunabilecek kimseler, bu Genelge'nin 48'inci maddesi gereğince ikâyete yetkili olan kimselerdir.

Sandık kurullarının kararları, oyların sayımı ve dökümü ile tutanakların düzenlenmesine ilişkin işlemleri aleyhine, ilçe seçim kuruluna itiraz olunabilir.

İtirazlar, Cumhurbaşkanlığı seçimi için sandık sonuç tutanağının düzenlenip başkan ve üyeler tarafından imzalanmasına kadar sözlü veya yazılı olarak, sandık kurulları vasıtasıyla yapılabileceği gibi, 15 Mayıs 2023 Pazartesi günü saat 17.00'ye kadar doğrudan ilçe seçim kurullarına yazılı olarak yapılabilir.

İtirazlar, milletvekili seçimleri için sandık sonuç tutanağının düzenlenip başkan ve

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/129

üyeler tarafından imzalanmasına kadar sözle veya yazıyla, sandık kurulları vasıtasıyla yapılabilece i gibi, 16 Mayıs 2023 Salı günü saat 15.00'e kadar do rudan ilçe seçim kurullarına yazılı olarak yapılabilir.

Sandık ba ı i ve i lemlerine kar ı, ilçe seçim kuruluna itiraz edilebilmesi için, önce sandık kuruluna ikâyet veya itirazda bulunulmu olması art de ildir.

lçe seçim kurulları, yukarıda gösterilen itiraz süresi sona ermeden veya süresinde yapılan itirazları inceleyip bir karara ba lamadan önce, ilçe birle tirme tutana ını düzenleyemez. Bu hükme ra men, bu tutana ın düzenlenmi olması, üst seçim kurullarına itiraz için 298 sayılı Kanun'da öngörülen sürelerle ba langıç te kil etmez (298/128).

itiraz üzerine verilecek karara sandık kurulunun uyma zorunlulu u

MADDE 54- tiraz üzerine ilçe seçim kurulu ba kanınca veya ilçe seçim kurulunca verilen karar ile sandık kurulunun bir i lemi veya tedbiri düzeltilirse veya sandık kurulunun kararı hükümsüz bırakılırsa, bu karar hemen sandık kuruluna bildirilir. Sandık kurulu bu karara uymak, ba ka bir ifadeyle kararı oldu u gibi yerine getirmek zorundadır (298/127).

ikâyetin veya itirazın sandık i lerini durdurmaması

MADDE 55- Sandık kurullarının kararlarına veya tutanakları düzenleme i lerine itiraz edilmi veyahut kurulların veya ba kanlarının i lemlerine yahut tedbirlerine kar ı ikâyet edilmi olması, oy vermeye ve her türlü seçim i lerinin devamına engel olmaz. Di er bir ifadeyle herhangi bir itiraz veya ikâyet yokmu gibi seçim i lerine sandık kurullarınca devam olunur (298/118).

Kararların bildirilmesi ve tebli i

MADDE 56- tiraz üzerine kesin olmayarak verilen kararlar itiraz eden hazır ise sözle bildirilir. Sözlü bildirmede, kararın bildirildi i gün ve saat tutana a geçirilerek kendisine imza ettirilir. sterse kararın bir örne i de verilir. tiraz eden hazır de ilse, seçim kurullarının bulundu u belde veya ehirdede muayyen bir yer gösterilmi olması halinde, karar bu yere asılmak suretiyle tebli olunur.

Kurulların kesin kararı tebli olunmaz. Ancak itiraz eden ba vurdu u takdirde, kendisine gösterilir, isterse bir suret de verilir (298/114).

Dayanak

MADDE 57- Bu Genelge, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun, 6271 sayılı Cumhurba kanı Seçimi Kanunu ile 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu hükümlerine dayanılarak Yüksek Seçim Kurulunun 15.03.2023 tarihli ve 2023/129 sayılı kararı ile kabul edilmi tir.